

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Interreg

SLOVENIJA
2021 - 2027
EU - ESRR

Transnacionalna programa Interreg Alpe in Srednja Evropa 2021-2027

Specifični cilji, pristop in vrste projektov

Nacionalni informativni dan ob prvih razpisih

10.12. 2021 (spletno)

mag. Nadja Kobe, SVRK

Interreg
Alpine Space

Co-funded by
the European Union

Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

Vsebina

- Specifični cilji
- Transnacionalni pristop
- Vrste projektov

Reference

- teritorialna analiza
- IP
- priročnik

Interreg Alpe in Srednja Evropa

Specifični cilji

Izbor ciljev politik iz uredb

Legenda: **zeleno** – DA, **oranžno**: NE, a elementi so morda preneseni v druge prioritete;
bledo: ni na prvem razpisu

Cilji politik (Policy Objectives, PO)	Alpe (ASP)	Srednja Evropa (CE)
PO1-Pametna družba		
PO2-Zelena družba	dve prioriteti	
PO3-Promet		
PO4-Sociala, kultura	Elementi naslovljeni v drugih PO	V PO1, ISO1
PO5-Integralni, funkcionalno teritorialni, lokalni razvoj		V ISO1
ISO1-Dobro upravljanje sodelovanja	MRS	iz PO4, 5

Razpisanih je deset specifičnih ciljev.

Legenda: zeleno - DA, oranžno - NE; blede - ni na prvem razpisu

Izbrani cilji	Alpe	CE
1.1 Raziskave in inovacije, napredne tehnologije	zeleno	zeleno
1.2 Digitalna družba	zeleno	oranžno
1.3 Kompetence za RIS3 in podjetništvo	oranžno	zeleno
2.1 Energetska učinkovitost	zeleno	zeleno
2.4 Podnebne spremembe in tveganja	zeleno	zeleno
2.6 Krožno gospodarstvo	zeleno	zeleno
2.7 Biodiverziteta, eko-sistemi	zeleno	zeleno
2.8 Trajnostna mobilnost	oranžno	zeleno
3.3 Navezave na TEN-T	oranžno	zeleno
ISO-1 Celostno upravljanje s sodelovanjem	oranžno	zeleno
ISO1-3 Kompetence za izvajanje makro-regionalnih strategij	blede	oranžno

1.1 Okvirni pogoji za inoviranje, prehod k naprednim tehnologijam; preobrazba v trajnostno, krožno, zeleno, odporno družbo

ALPE, CE

OUTPUTI

Strategije in akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna orodja

Strukture in procesi upravljanja

Pilotne aktivnosti

Usposabljanje

- Usklajevanje in izvajanje strategij pametne specializacije (RIS3) na prioritetnih področjih
- Tehnološko-inovacijski transfer ter ukrepi za prehod gospodarstva in družbe na napredne tehnologije
- Inovacijski eko-sistem: štirikotnik znanja, transnacionalne verige vrednosti, mreženje, grozdenje, inovacijska središča...
- Koordinacija različnih vrst akterjev in medsektorske rešitve
- Ne-tehnološko, procesno, odprto inoviranje, množični podatki; podporne storitve, standardizacija, financiranje, javna naročila
- Prenos iz drugih ciljev politik (če ti niso izbrani): inovacije v turizmu, kulturi, dediščini; kreativne industrije; storitve splošnega pomena; mobilnost in promet.

1.2 Digitalizacija za državljane, podjetja, institucije, upravo

ALPE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Ta specifični cilj je izbral le program Alpe; v drugih programih je digitalizacija umeščena horizontalno.
- Poudarek je na odpornosti ter konkurenčnosti regij in gospodarstva; na večji dostopnosti, učinkovitosti, individualnosti in trajnostnih vidikih izdelkov in storitev za življenje in delo, zlasti v odročnih regijah (v povezavi z bolj razvitimi); na zmanjševanju razlik med digitalno usposobljenostjo prebivalcev ter malih in večjih podjetij.
- Preizkušanje rešitev za „zeleno“ in socialno družbo: prehod k podnebno odporni, ogljično nevtralni, zeleni orientaciji in trajnostni rabi virov; storitve splošnega pomena (e-zdravje, e-uprava); e-učenje; razvoj novih delovnih modelov, novih poslovnih priložnosti
- „Pametna mesta“ in „pametne vasi“
- Koordinacija digitalizacije z drugimi področji; harmonizacija podatkov in transnacionalno spremljanje pojavov, varnost
- Mreženje, digitalna vozlišča, širjenje dobrih praks in znanja

1.3 Kompetence za pametno specializacijo, industrijsko preobrazbo in podjetništvo

CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Kompetence in veščine z institucionalnim učenjem za izvajanje strategij pametne specializacije v širšem prostoru, npr. industrija 4.0, robotika, mehatronika, digi, zeleno, bio, socialne storitve, kreativne industrije, turizem, krožno in nizkoogljično gospodarstvo...
- Kompetence za industrijsko preobrazbo manj razvitih regij
- Spodbujanje znanj zaposlenih in podjetnikov v skladu s potrebami trga dela, spodbujanje podjetniškega duha in veščin v MSP
- Strategije regij ob odlivu možganov, staranju populacije, migracijah, regionalnih razlikah (pravičen in vključujoč prehod)
- Medsektorsko sodelovanje za industrijsko preobrazbo, skupne strukture sodelovanja za prenos znanja, sodelovanje javnega in zasebnega sektorja

2.1 Energetska učinkovitost

ALPE, CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Cilji so: znižanje porabe energije, prehod od učinkovitosti k (samo)zadostnosti ter post-ogljivi, „čisti“ družbi
- Poudarjen je medsektorski pristop na različnih vrstah območij in v različnih sektorjih: stavbe, turizem, mobilnost in promet, podjetja in industrija (povezave s podnebnimi tveganji in krožnim gospodarstvom)
- Energetsko planiranje na lokalni in regionalni ravni, pametna mesta, regije in skupnosti potrošnikov
- Integracija sistemov različnih vrst energije
- Omrežja na daljinsko ogrevanje; decentralizirana proizvodnja in raba obnovljivih virov energije na podeželju
- Politike proti energetski revščini, zdravo ogrevanje, hlajenje, osvetljevanje, raba naprav
- Zajem CO₂, uporaba in skladiščenje za manjši izpust plinov
- Energetska učinkovitost v kombinaciji z obnovljivimi viri energije, bio-goriva, vodikova tehnologija, e-mobilnost
- Financiranje energetske transformacije
- Upravljanje na podlagi povpraševanja, interoperabilni podatki in analitika, standardi, spremembe zakonodaje in obnašanja

2.6 Krožno gospodarstvo

ALPE, CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Cilji: razvoj novih poslovnih priložnosti za inovativno, čisto, konkurenčno in podnebno odporno gospodarstvo brez povečane porabe virov in odpadkov; obsega vse faze od designa in proizvodnje do potrošnje ter ponovne rabe izdelkov in virov
- Zajeti vsi ključni sektorji, npr. gradbeništvo, stavbe in materiali, energija, prehrana, promet in mobilnost, industrija, voda, odpadki, elektronika, plastika, tekstil, embalaža, turizem...
- Zajete vse vrste akterjev od nosilcev razvojnih politik, dobaviteljev, proizvajalcev in kupcev, potrošnikov, občanov, mestnih uprav...
- Izraba lokalnih in regionalnih potencialov za kratke prometne poti; krožne, zelene, eko inovacije materialov, izdelkov in procesov; transformacija transnacionalnih verig vrednosti, novi poslovni modeli, inovativni grozdi
- Digitalne, finančne in druge rešitve za ozaveščanje in spreminjanje obnašanja proizvajalcev, potrošnikov, javnih naročnikov, pristopi za povečanje tržnega povpraševanja po ustreznih materialih in izdelkih

2.4 Podnebne spremembe in tveganja

ALPE, CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Preprečevanje, zgodnje zaznavanje in standardiziran odziv na okoljska in tehnološka tveganja ter nesreče (vode, zrak, tla; požari, poplave, plazovi, vročina, suša, potresi, taljenje ledenikov; nesreče z onesnaženjem)
- Ukrepi za prilagajanje podnebnim spremembam v družbi, gospodarstvu, naravi; v mestih in na ogroženih območjih
- Harmonizirani podatki, modeliranje, načrtovanje trendov v prostoru; usklajevanje rabe prostora
- Ozaveščanje nosilcev razvojnih politik, javnosti in proizvajalcev o vplivu in potrebnem odzivu na podnebne spremembe, vključno s trajnostnim ravnanjem in finančnimi vidiki; ozaveščanje o negativnem vplivu množičnega turizma in odzivih nanj

2.7 Biodiverziteta, zelena infrastruktura

ALPE, CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalška
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Povezljivost ekosistemov: eko-koridorji, zelena in modra infrastruktura (varovana območja, mesta in primestja)
- Ohranjanje in izboljšanje eko-sistemov, habitatov ter biodiverzitete rastlinskih in živalskih vrst, eko-sistemske storitve
- Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb na vseh vrstah območij v celostnem prostorskem in okoljskem načrtovanju (zrak, tla, voda, kulturna krajina, porečja, invazivne vrste, kmetijstvo, gozdarstvo, prehrana, turizem, energija...)
- Dobro upravljanje zavarovanih in drugih naravnih območij: transnacionalno povezovanje upravljalcev za izboljšanje pristopov, eko-sistemsko in participativno upravljanje za trajnostno rabo naravnih virov, povezovanje naravnih in kulturnih vrednot v trajnostno turistično ponudbo, blaženje negativnih učinkov množičnega turizma
- Obnova degradiranih območij: zmanjšanje onesnaženja v mestih, obnova vodnih virov, naravnih funkcij, remediacija zastarelih industrijskih predelov

2.8 Mobilnost v funkcionalnih urbanih območjih (FUA)

CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Integralno in trajnostno planiranje mobilnosti v FUA (SUMP)
- Storitve v javnem prometu: integrirane karte, mobilnost kot storitev, pojavna sporočila za izboljšanje prometnih tokov
- Pametno upravljanje sistemov mobilnosti: parkiranje, zastoji, izpuhi
- Koordinacija upravljanja za multimodalne povezave mest in primestij, multimodalna vozlišča, trajnostne rešitve za „vozače“
- Trajnostne in multimodalne rešitve za tovorni promet in logistiko v FUA (z zadnjo miljo)
- Zmanjšanje onesnaženja v mestih zaradi prometa: kolesarjenje, hoja, električna vozila, vodikova goriva, raba odsluženih baterij
- Dostopnost javnega prevoza tudi za invalide, starejše, mamice
- Alpe: v drugih, izbranih specifičnih ciljih (PO1, 2)

3.3 Med-regionalni promet ter dostopnost do koridorjev in vozlišč

CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne
aktivnosti

Usposabljanje

- Odziven regionalni potniški promet na osnovi potreb, tudi v turizmu
- Dostopnost podeželskih in odročnih območij do koridorjev in vozlišč
- Odprava ovir za čezmejni promet, povezave med pomorskim prometom in železnico, nizko-ogljčna in učinkovita pristanišča
- Strateško med-regionalno planiranje prometa, investicij in prostorsko planiranje, tudi glede demo-sprememb, pandemij...
- Multi-modalni tovorni promet in logistika v odročnih predelih, standardi in storitve, inteligentno upravljanje, zadnja milja
- Zmanjševanje potreb po prometu, optimizacija prometnih tokov, prehod na nizko-ogljčne sisteme in rešitve, zmanjševanje negativnih vplivov prometa na okolje, naravo, zdravje, dediščino
- Alpe vključujejo elemente pod druge, izbrane specifične cilje v PO1 in PO2.

ISO1- celostno upravljanje funkcionalnih območij (CE)

Upravljanje

- Transnacionalni ukrepi za medsektorsko in večnivojsko upravljanje (horizontalno in vertikalno sodelovanje ter koordinacija ukrepov, akterjev)
- Odpravljanje administrativnih ovir med upravami onkraj meja, npr. s pomočjo sodelovanja v EZTS, evroregijah, makro-regionalnih pobudah
- Transnacionalni pristopi k pripravi celostnih lokalnih in regionalnih strategij na funkcionalnih čezmejnih območjih (npr. mesta-podeželje, trajnostni urbani razvoj);
- Izvajanje akcijskih načrtov, priprava upravljalških orodij, pilotne aktivnosti ter uporaba in nadgradnja upravljalških rešitev
- Participativno odločanje z vključevanjem javnosti v posvete
- Digitalizacija upravljanja, npr. za pametna mesta ali regije, e-uprava, digitalne javne storitve, e-participacija, e-zdravstvo, zlasti čez meje

Celostno upravljanje funkcionalnih območij (CE)

Področja (elementi iz ciljev politik 5, 1 in 4):

- Funkcionalne regije (priprava, ne pa lokalno izvajanje CLLD, ITI, SUD)
- Digitalizacija
- Demografske spremembe
- Storitve splošnega pomena, zlasti čez meje, npr.:
 - zdravstvo
 - izobraževanje,
 - sociala
- Turizem na osnovi skupne zgodovinske in kulturne identitete.

Upravičenci: pretežno javni sektor in le kjer res relevantno, zasebni

Kultura in turizem

CE

Strategije in
akcijski načrti

Metodologije
Upravljalna
orodja

Strukture in
procesi
upravljanja

Pilotne aktivnosti

Usposabljanje

1.1 in 1.4: Okvirni pogoji za inoviranje, kompetence za S3

- Izkoriščanje regionalnih potencialov: kreativne industrije, kultura in turizem
- Družbeno odgovorne inovacije v sklopu strategij S3

2.4: Podnebne spremembe in tveganja

- Odpornost infrastrukture na podnebne spremembe in tveganja na lokacijah s kulturno in naravno dediščino

2.7: Biodiverziteta

- Varovanje kulturnih krajin, trajnostni turizem, ki valorizira naravno dediščino (usklajevanje konfliktov pri rabi prostora)

2.8 in 3.3: Mobilnost in promet

- Koncept „zadnje milje“, e-mobilnost v relevantnih regijah

ISO1: Dobro upravljanje

- Integralne teritorialne strategije za turizem preko meja na osnovi skupne identitete, zgodovine in kulturne dediščine

ALPE

Strategije in
akcijski načrti

Cilj 1.1: Okvirni pogoji za inovacije in napredne tehnologije

- * Inovacijski ekosistemi, ki temeljijo na naravni in kulturni dediščini
- * Povezave med mestom in podeželjem, povezave na podeželju
- * Družbeno odgovorne inovacije na področju turizma

Metodologije
Upravljalna
orodja

Cilj 2.6: Krožno gospodarjenje

- * Koncept od vil do vilic
- * Lokalni produkti in nematerialna dediščina v turizmu
- * Zmanjšanje porabe virov v povezavi s turizmom, vključno z mobilnostjo

Strukture in
procesi
upravljanja

Cilj 2.7: Biodiverziteta, zelena infrastruktura

Pilotne
aktivnosti

- * Trajnostna raba prostora, reševanje konfliktov interesov med sektorji

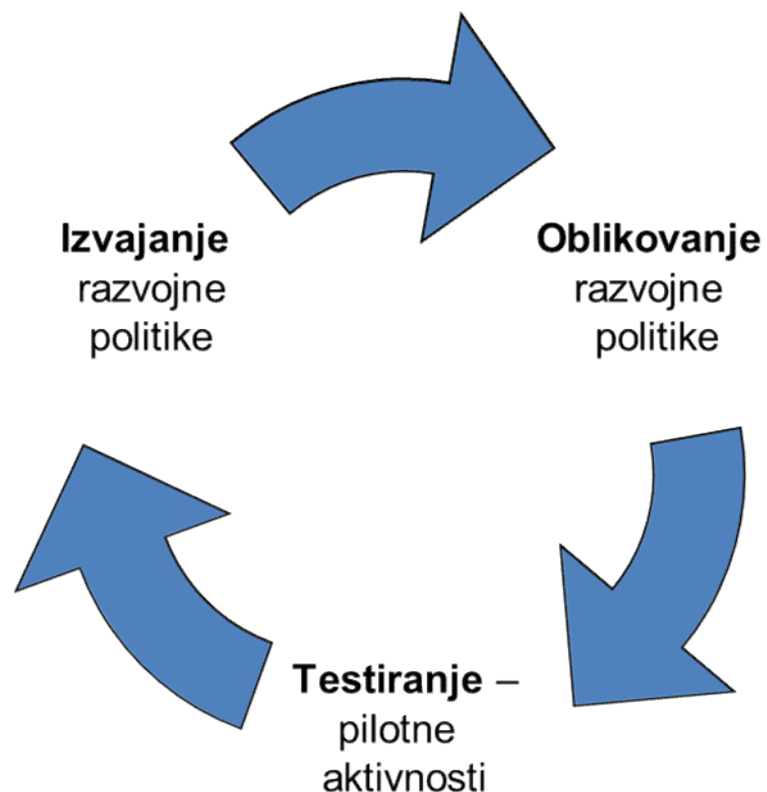
Usposabljanje

- * Valorizacija naravnih in kulturnih virov, vključno s kulturno krajino

Interreg Alpe in Srednja Evropa

Transnacionalni pristop

Vloga transnacionalnih projektov

Razvijanje, testiranje in izvajanje

evropskih, makro-regionalnih, nacionalnih in regionalnih **razvojnih politik in strategij** v transnacionalnem kontekstu:

- kjer so izrazite skupne nevarnosti, potrebe, priložnosti;
- kjer je transnacionalno sodelovanje uspešnejše od nacionalnih aktivnosti.

Glej analize območij!

Vodila, ki so pri Interregu v veljavi vedno in povsod

Celostni teritorialni razvoj

Transnacionalni programi
oz. projekti so idealni za:

**usklajevanje interesov,
pristopov, rešitev, izvajanja:**

- med sektorji
- med akterji
- med ravnmi upravljanja
- med območji in tipi območij
- v regijah različnih držav

Teritorialni vidiki (place-based approach)

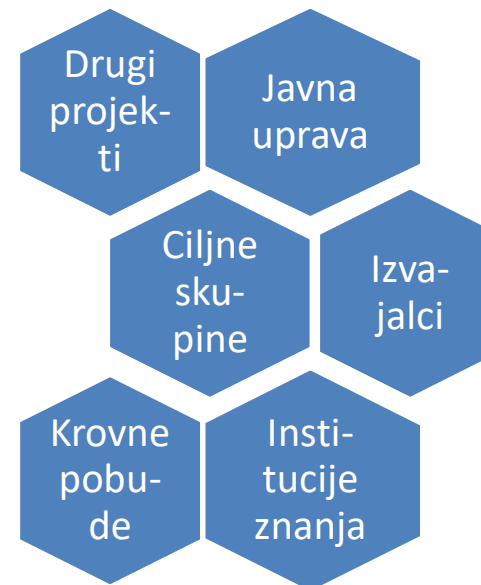
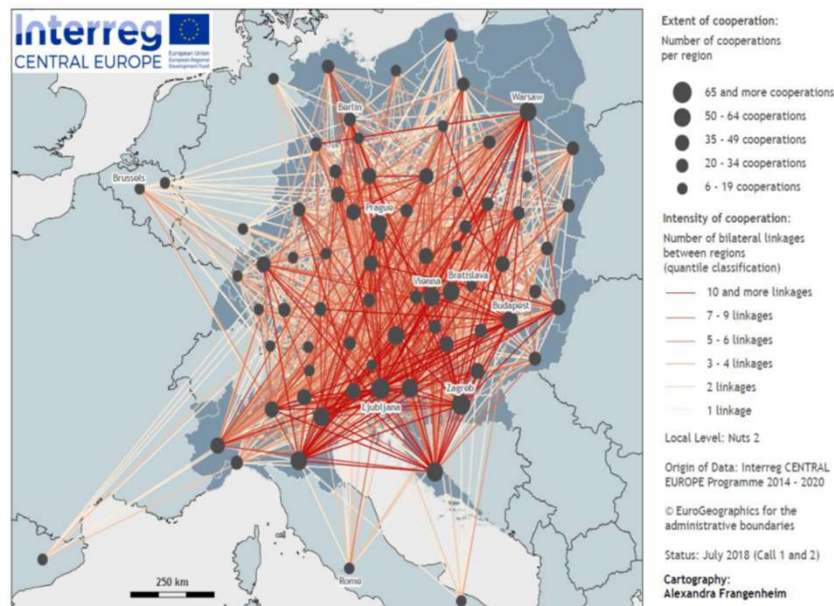
- Skupni naravni in razvojni izzivi (povodja, morje, gorovja; energija, podnebne spremembe...)
- Razvojne vrzeli: razvite, srednje, manj razvite regije ob dolgoživih razvojnih ločnicah
- Prostorski vidiki razvojnih politik (migracije, promet, RIS3...)
- Koridorji: prometni, energetske, razvojne osi (čezmejne ovire na koridorjih)
- Funkcionalna območja na različnih ravneh
- Interakcije mesto-podeželje, morje-zaledje...
- ICZM, MSP; racionalna raba prostora (konflikt interesov)
- Tipi območij: gorata, periferna, otoki, mesta...
- Tipi naselij: metropole, mesta, naselja - rastoča / usihajoča, turistična, policentrični regionalni centri
- Skupna kulturna in zgodovinska identiteta

Za sodelovanje in usklajevanje gre:

med institucijami v
različnih regijah
(primer: CE)

med akterji v partnerstvu
v povezavi s ciljnimi skupinami
in drugimi pobudami

Cooperation links in the Interreg CENTRAL EUROPE Programme

Cilj pa je: prehod od projektnih „outputov“ k rezultatom

- z nadaljnjo uporabo na ravni razvojnih politik (up-streaming),
- v dodatnih regijah in razširjeni ciljni skupini (down-streaming),
- v investicijskih programih (main-streaming).

Vrste outputov in rezultatov (primer: CE)

V indikatorjih programa niso nujno zajete vse vrste outputov/ rezultatov.

Outputi

- Intenzivnost sodelovanja organizacij
- Strategije in akcijski načrti
- Pilotne aktivnosti
- Rešitve

Rezultati

- Izboljšani razvojni dokumenti, razvoj znanja in sprememb na področju razvojnih politik
- Večje znanje in sposobnosti, izmenjava in prenos znanja
- Koordinacija sodelovanja in boljše upravljanje na različnih ravneh
- Zmanjšanje ovir
- Nove ali boljše storitve
- Sprememba obnašanja
- Dostop do investicijskih sredstev

Logični okvir: prijavnica je mnogo bogatejša od indikatorjev. Program (potrebe območja, ciljnih skupin, specifični cilji in ukrepi – indikatorji); projekt (sprememba v sodelujočih regijah/ciljnih skupinah - cilji in rezultati projekta - programski indikatorji - outputi - aktivnosti - izročki - ciljne skupine - transfer)

Indikatorji outputov
Indikatorji rezultatov

ALPE	Prioritete	Opomba
Strategije/ akc. načrti	V ASP niso indikator	Prijavnica: other+opis
Piloti	P1-3	Končani
Rešitve iz pilotov	P1-3 (ISO1)	
Organizaci- je za MRS	ISO1-ni na razpisu	PP in ASP v SC/PA
Izboljšane zmogljivi- vosti org.	ISO1-ni na razpisu	

skupaj izdelano/ preverjeno
uporaba / zmogljivosti

CENTRAL	Prioritete	Opombe
Strategije/ akcijski načrti	P1-4	
Piloti	P1-4	Končani
Rešitve iz pilotov	P1-4	
Organizacije, ki sodel. čez mejo	P1-4	
Organizacije, ki sodelujejo dalje	P1-4	
Povezave mesto-podeželje	SO 2.5, 3.1	Mobilnost, promet

Interreg Alpe in Srednja Evropa

Vrste projektov

Standardni projekti in projekti male vrednosti: razlike

Standardni projekti (ASP, CE)

- Povezujejo več faz razvojnega cikla, npr.:
- Podpora pri oblikovanju razvojnih politik in testiranje (pilotne aktivnosti)
- Testiranje in izvajanje razvojnih politik, transfer
- Vse faze

Projekti male vrednosti (ASP)

- Osredotočajo se na eno fazo.
- Za nova področja (npr. digi, krožno) medsektorski pristop:
 - vzpostavitev kontur področja (znanje, analize, novi pristopi)
 - testiranje orodij, politik, pristopov
 - nove perspektive sodelovanja, projektni koncepti za različne programe
- Za uveljavljena TN področja:
 - kapitalizacija (ASP in drugi)

Podpora oblikovanju razvojnih politik – primeri outputov

- Analiza značilnosti izbranega področja na območju
- SWOT analiza
- Primerjalne študije
- Definiranje pristopov za sodelovanje
- Vzpostavitev omrežij akterjev
- Skupne strategije
- Skupni akcijski načrti
- Vzpostavitev načrta potreb po projektih in procesih v okviru različnih finančnih instrumentov in krovnih pobud

Testiranje – primeri outputov

- Preliminarne študije izvedljivosti
- Skupna metodologija za prikaz uporabnosti rezultatov
- Eksperimentiranje in skupna presoja rezultatov
- Plan prenosljivosti rezultatov
- Orodja in protokoli za prenos rezultatov

Kapitalizacija in izvajanje – primeri outputov

- Priporočila za izvajanje razvojnih politik
- Sporazumi o sodelovanju na širšem območju
- Protokoli
- Zakonodajni predlogi
- Plani za prenos v nove regije, razširjene ciljne skupine, druge programe, na raven politik (EU, nac., reg., lokalnih)
- Poročila o širjenju in prenosu rezultatov
- Presoja o uspešnosti kapitalizacije

Kapitalizacija rezultatov lahko poteka na več ravneh:

- na ravni posameznega **projekta**,
- na ravni določenega **območja** ali vrste območja (npr. gore, mesta, morja...),
- na ravni **programa**,
- med programi **Interreg**,
- z drugimi programi in pobudami **na evropski ravni**,

... da se zagotovi:

- prenos tematskega in metodološkega **znanja** na območju in med institucijami v okviru tematskih skupnosti,
- ponovno ali **širšo uporabo** pripravljenih rešitev,
- dodatne, **izboljšane rezultate** na osnovi sinergij,
- učinkovitejše **komuniciranje** o doseženih rezultatih.

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Srečno na razpisih!

Interreg
Alpine Space

Co-funded by
the European Union

Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

Interreg

SLOVENIJA
2021 - 2027
EU-ESRR